

tyvärB

BERESHITH/IN HET BEGIN

Bereshith/Genesis 1:1-6:8

Het boek **Bereshith** is een boek over **de oorsprong**: de oorsprong van de **hemelen** en de **aarde**, de oorsprong van de **mensheid**, de oorsprong van de **Shabbat** en de oorsprong van een **speciale verhouding** tussen **hwhy** en een **bijzonder volk Israël** genoemd. De **inleidende hoofdstukken van Bereshith** dienen als een **achtergrond** voor de rest van de Bijbel naarmate we begrijpen dat de **mens**, het **hoogtepunt van de Schepping** die **geschapen** werd **om van een unieke relatie met hwhy te genieten**, weldra **tekort zal schieten** in zijn **toekomstige verantwoordelijkheid**. Ondanks de **val van de mensheid**, geeft de **genadige Vader** ons de **“rest van het verhaal”** naarmate we door de volledige Schrift ploeteren om het **herstelproces** te begrijpen waarover de **Almachtige de volledige controle heeft**:

Jesaja 46:11 ...Ik heb gesproken, Ik doe het ook komen; Ik heb het ontworpen, Ik breng het ook tot uitvoering.

De **Schrift** slaagt er op een verbazende manier in om **natuurlijke begrippen te combineren** met **geestelijke begrippen**. Ze zijn **beide belangrijk** en **geen van beide staat op zichzelf**. Ik beschouw ze graag als de **twee zijden van een treinspoor**. Wanneer we een treinspoor van **dichtbij** bekijken, **zien we beide rails**. Maar als we in de **midden van die rails staan** en in de **verte kijken**, lijkt het alsof ze **tot één spoor samensmelten**. We zijn **niet in staat om deze met onze zintuigen te scheiden**, toch weten we dat **beide kenmerken (natuurlijk/geestelijk) blijven bestaan**.

Laten we met dit in gedachte kijken naar de manier waarop de **Torah de vorming van de mens beschrijft**:

Bereshith 2:7 Toen formeerde hwhy Elohim de mens (adam - ~d'a') van stof (afar - rp'') uit de aardbodem (adamah - hmd'a) en blies (naphach - xp'n) de levensadem (neshmat chayim - ~y'k; tmä'n) in zijn neus; alzo werd de mens (adam - ~d'a') tot een levend wezen (nephesh chayah - h'k; vpr'k)

De **Torah** is altijd **duidelijk** in de informatie die ze ons verschaft. Merk op dat we de **formule** krijgen om een **“mens”** (adam - ~d'a') te maken. **De mens** werd gemaakt uit **“aarde”** (adamah - hmd'a) en de **“levensadem”** (neshmat chayim - ~y'k; tmä'n). Zo is de mens dus **zowel natuurlijk** (aarde) als **geestelijk** (levensadem).

Het is interessant dat **Adam/mens** (~d'a') naar zijn **aardse component** (adamah - hmd'a) **genoemd** wordt. Hoewel hij **naar het beeld van Elohim** geschapen werd, lijkt het te impliceren dat zijn **voornaamste ingrediënt natuurlijk** is. In feite zien we het **verband** tussen **“Adam/mens”** en **“adamah/aarde”** later opnieuw in onze parasha:

*Bereshith 6:5 Toen hwhy zag, dat de boosheid des mensen groot was op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos was,
berouwde het hwhy, dat Hij de mens (adam - ~d'a') op de aarde (adamah - hmd'a)*

gemaakt had, en het smartte Hem in zijn hart. ⁷ En *hw̄hy* zeide: ***Ik zal de mensen (adam - ~d̄a'), die Ik geschapen heb, van de aardbodem (adamah - hmd̄a') uitroeien, de mensen zowel als het vee en het kruipend gedierte en het gevogelte des hemels, want het berouwt Mij, dat Ik hen gemaakt heb.***

De “Adam/adamah” (~d̄a'/hmd̄a') associatie is een **thema** dat als een rode draad doorheen de Torah loopt. We zullen zien hoe dit zich gedraagt als een zondemeter in de schepping van de Almachtige. Eerst beginnen we met de **zonde van “Adam”** (~d̄a') die gevolgd wordt door een “vloek op de aardbodem” (adamah - hmd̄a'):

Bereshith 3:17 En tot de mens (~d̄a') zeide Hij: Omdat gij naar uw vrouw hebt geluisterd en van de boom gegeten, waarvan Ik u geboden had: Gij zult daarvan niet eten, is de aardbodem (hmd̄a') om uwentwil vervloekt; al zwoegende zult gij daarvan eten zolang gij leeft, ¹⁸ en doornen en distelen zal hij u voortbrengen, en gij zult het gewas des velds eten; ¹⁹ in het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aardbodem (hmd̄a') wederkeert, omdat gij daaruit genomen zijt; want stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren.

Vóór de zonde, kon “Adam” (~d̄a') gewoon vruchten plukken van de bomen van de “aardbodem” (hmd̄a'). Na de zonde, moet hij zwoegen in een land vol van “doornen en distelen.” Niet alleen dat, maar hij wordt verbannen uit de Tuin om de “aardbodem (hmd̄a') waaruit hij genomen werd” te bewerken. Merk op dat Adam NIET gevormd werd uit de bodem van de Tuin van Eden. We zien dat “Adam” (~d̄a') in conflict is met de “aardbodem” (hmd̄a') zelf waar hij uit gevormd werd. Het is interessant dat dit conflict tussen “Adam” en de “adamah” enkel tijdens Adams leven bestaat. Na zijn dood, keert hij terug tot stof wat een soort aards herstel illustreert:

Bereshith 3:19 ... stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren.

Hoofdstuk 4 brengt het verhaal van de eerste moord. Opnieuw vinden we een “man” (adam) die zondigt, gevolgd door een vloek die invloed heeft op de “adamah.” Wanneer Elohim Kaïn confronteert, geeft Hij aan dat hij niet alleen zondigde, maar dat hij de “adamah” verontreinigde. Nu, wanneer Kaïn de “adamah” zal bewerken, zal deze niet vruchtbaar zijn voor hem. Zij zal aan ontginning weerstaan, ondanks zijn inspanningen. Terwijl Adam verbannen werd uit de Tuin van Eden, zal Kaïn een “vluchteling” worden op de hele aarde:

Bereshith 4:10 En Hij zeide: Wat hebt gij gedaan? Hoor, het bloed van uw broeder roept tot Mij van de aardbodem (adamah - hmd̄a'). ¹¹ En nu, vervloekt zijt gij, ver van de bodem (adamah - hmd̄a'), die zijn mond heeft opengesperd om het bloed van uw broeder van uw hand te ontvangen. ¹² Wanneer gij de aardbodem (adamah - hmd̄a') bewerken zult, zal hij u zijn volle opbrengst niet meer geven; een zwerper en een vluchteling zult gij op de aarde zijn.

Het is dan zoals een hap frisse lucht dat “Noach” (wat *troost of rust* betekent) geboren wordt wiens naam optimisme projecteert tussen de “mens” en de “adamah”:

Bereshith 5:29 En gaf hem de naam Noach, zeggende: Deze zal ons troosten over de moeitelijke arbeid onzer handen op deze aardbodem (adamah - hmd'a), die hwhy vervloekt heeft.

Toch zette de achteruitgang van de “mens” (adam - ~d'a') zich verder en “rust” en “troost” zouden slechts door het overblijfsel van de familie van Noach gevonden worden in de ark van verlossing:

Bereshith 6:5 Toen hwhy zag, dat de boosheid des mensen (adam - ~d'a') groot was op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos was, ⁶ berouwde het hwhy, dat Hij de mens (adam - ~d'a') op de aarde gemaakt had, en het smartte Hem in zijn hart. ⁷ En hwhy zeide: Ik zal de mensen (adam - ~d'a'), die Ik geschapen heb, van de aardbodem (adamah - hmd'a) uitroeien, de mensen zowel als het vee en het kruipend gedierte en het gevogelte des hemels, want het berouwt Mij, dat Ik hen gemaakt heb.

Dit zijn de slotwoorden van onze parasha. In slechts vier hoofdstukken, heeft de “mens” (adam - ~d'a') zo ernstig gezondigd dat Zijn Schepper klaar staat om hem uit te roeien. De mens is nu volledig verdorven. De “overleggingen van zijn hart” zijn “te allen tijde slechts boos.” Omwille van de mislukkingen van de “mensheid” (adam), is de “aarde” (adamah) niet langer in staat hem te onderhouden. De Schepper neemt een beslissing om zowel de mens als de aarde te vernietigen:

Bereshith 6:13 Toen zeide Elohim tot Noach: Het einde van al wat leeft is door Mij besloten, want door hun schuld is de aarde vol geweldenarij, en zie, Ik ga hen met de aarde verdelgen.

Na de vloed doet hwhy een belofte, dat de “adamah” nooit opnieuw volledig “vervloekt” zal worden als een gevolg van de zonden van de mens:

Bereshith 8:21 Toen...zeide hwhy bij Zichzelf: Ik zal de aardbodem (adamah - hmd'a) niet weer vervloeken om de mens (adam - ~d'a'), omdat het voortbrengsel van des mensen (adam - ~d'a') hart boos is van zijn jeugd aan, en Ik zal al wat leeft niet weer slaan, zoals Ik gedaan heb.

Na de vloed nu, is er een verandering in de manier waarop de zonden van de “mens” (adam - ~d'a') de “aardbodem” (adamah - hmd'a) aantasten. Voordien, met de voortgang van de “mens” die zondigt, kende de “adamah” een voortdurende neerwaartse spiraal. In Bereshith 8:21, belooft hwhy genade voor de mensheid, ondanks zijn neiging tot het kwade. hwhy zal andere manieren vinden om de handelingen van de mens te bestraffen, gezien de mens zich al zo ver van de Tuin verwijderd heeft dat hij niet langer de lessen van zijn oorsprong kan begrijpen.

Er is echter één plaats waar de “adam/adamah” relatie zal blijven bestaan, zelfs na de vloed. Die plaats is het Beloofde Land van Israël. De tweede paragraaf van de Shema, die tweemaal per dag (‘s ochtends en ‘s avonds) opgezegd wordt, richt zich tot Israël als een volk wiens lot met betrekking tot het Land afhankelijk is van het feit of ze al dan niet getrouw zijn:

Devarim 11:13 Indien gij nu aandachtig luistert naar de geboden, die ik u heden opleg, zodat gij יהוה, uw Elohim, liefhebt en Hem dient met uw ganse hart en uw ganse ziel, ¹⁴ dan zal Ik de regen voor uw land op zijn tijd geven, de vroege en de late regen, zodat gij uw koren en uw most en uw olie kunt inzamelen, ¹⁵ en Ik zal op uw veld gras geven voor uw vee, zodat gij kunt eten en verzadigd worden. ¹⁶ **Neemt u ervoor in acht, dat uw hart zich niet laat verlokken, zodat gij afwijkt, andere goden dient en u voor hen nederbuigt.** ¹⁷ **Dan zou de toorn van יהוה tegen u ontbranden en Hij zou de hemel toesluiten, zodat er geen regen komt, de bodem zijn opbrengst niet geeft en gij weldra te gronde gaat in het goede land, dat יהוה u geven zal.**

In Israël wordt יהוה's volk bedreigd met landbouwkundige tegenspoed wegens ongehoorzaamheid. Zij die bekend zijn met de landbouwkundige geschiedenis van Israël zullen bemoedigd worden door wat alleen maar kan beschouwd worden als het begin van een herstel, waarbij het Land Israël zichtbare tekenen vertoont van ontluiking en bloei. Het is echter nog veraf van een volledig herstel:

Ezechiël 36:35 En men zal zeggen: Dit land dat verwoest was, is geworden als de hof van Eden; de steden die, verwoest en vernield, in puin lagen, zijn weer versterkt en bewoond.

Zo zien we dat het “natuurlijke” Land Israël “geestelijk” gevoelig is. Het heeft het potentieel van enorme zegeningen voor gehoorzaamheid; het heeft echter vernieling geogst doorheen de millennia omwille van voortdurende zonde. Zoals “in het begin” (bereshith - תְּוָרָב) is het plan van de Vader om “leven te blazen” in “de mens” (adam). Er is een wedergeboren ervaring van het individu, maar zien we ook niet de wedergeboren ervaring van de “mensheid”? Zoals de Schepper “leven blies” in “Adam,” zo zorgt Hij er nu voor dat “adem” (ruach - רוּחַ) binnengaat in “hele Huis van Israël!”

Ezechiël 36:37 Zo zegt Adonai יהוה: Ook dit zal Ik Mij door het huis Israëls laten afsmeken om hun te doen: Ik zal hen zo talrijk aan mensen maken als een kudde schapen; ³⁸ zo vol als met een kudde offerschapen, als met de kudde schapen op Jeruzalems feesten, zó vol zullen de verwoeste steden zijn met mensenkudden. En zij zullen weten, dat Ik יהוה ben.

37:1 De hand van יהוה kwam op mij, en יהוה voerde mij in de geest naar buiten en zette mij neer in een dal; dat was vol beenderen. ² Hij deed mij daar aan alle kanten omheen lopen en zie, zij lagen in grote menigte door het dal verspreid, en zie, zij waren zeer dor. ³ En Hij zeide tot mij: Mensenkind, kunnen deze beenderen herleven? En ik zeide: Adonai יהוה, Gij weet het. ⁴ Toen zeide Hij tot mij: Profeteer over deze beenderen en zeg tot hen: gij dorre beenderen, hoort het woord van יהוה. ⁵ Zo spreekt Adonai יהוה tot deze beenderen: Zie, Ik breng geest (ruach - רוּחַ) in u,

en gij zult herleven (chayah - חַיָּה); ⁶ Ik zal spieren op u leggen, vlees op u doen komen, u met een huid overtrekken en geest in u brengen, zodat gij herleeft; en gij zult weten, dat Ik hwhy ben. ⁷ Ik nu profeteerde zoals mij bevolen was, en zodra ik profeteerde, ontstond er een geruis, en zie, een beweging, en de beenderen voegden zich aaneen zoals zij bij elkander behoorden; ⁸ ik zag toe, en zie, er kwamen spieren op, en vlees, en er trok een huid overheen; maar geest was er nog niet in hen. ⁹ Daarop zeide Hij tot mij: Profeteer tot de geest, profeteer, menskind, en zeg tot de geest: zo zegt Adonai hwhy: kom van de vier windstreken, o geest, en blaas in deze gedoden, zodat zij herleven. ¹⁰ Toen profeteerde ik, zoals Hij mij bevolen had; en de geest kwam in hen en zij herleefden en gingen op hun voeten staan, een geweldig groot leger. ¹¹ Voorts zeide Hij tot mij: Menskind, deze beenderen zijn het gehele huis Israëls. Zie, zij zeggen: Onze beenderen zijn verdord en onze hoop is vervlogen; het is met ons gedaan. ¹² Daarom profeteer en zeg tot hen: Zo zegt Adonai hwhy: zie, Ik open uw graven en zal u uit uw graven doen opkomen, o mijn volk, en u brengen naar het land Israëls. ¹³ En gij zult weten, dat Ik hwhy ben, wanneer Ik uw graven open en u uit uw graven doe opkomen, o mijn volk. ¹⁴ Ik zal mijn Geest in u geven, zodat gij herleeft en Ik zal u doen wonen in uw land; en gij zult weten, dat Ik, hwhy, het gesproken en gedaan heb, luidt het woord van hwhy.

Ieder van ons heeft de zonde overgeërfd omdat de hele mensheid van in het begin in de lendenen van Adam was. “Natuurlijk” gesproken, zijn we zonder hoop. “Geestelijk” gesproken, is het onze Messias die ons “leven” ingeblazen heeft:

Johannes 14:6 Yeshua zei tot hem, "Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.

Adam zondigde en van dan af werd de mens gedwongen af te rekenen met “doornen en distelen.” We weten wat “doornen en distelen” van de aarde zijn, maar Yeshua geeft ons een geestelijk inzicht:

Mattheüs 7:15 Wacht u voor de valse profeten, die in schapevacht tot u komen, maar van binnen zijn zij roofgierige wolven. ¹⁶ Aan hun vruchten zult gij hen kennen: men leest toch geen druiven van dorens of vijgen van distels? ¹⁷ Zo brengt iedere goede boom goede vruchten voort, maar de slechte boom brengt slechte vruchten voort. ¹⁸ Een goede boom kan geen slechte vruchten dragen, of een slechte boom goede vruchten dragen. ¹⁹ Iedere boom, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen. ²⁰ Zo zult gij hen dan aan hun vruchten kennen.

De “goede boom” bevat de “goede vrucht”, bevat het zaad van Messias. “Druiven” en “vijgen” zijn zoet en voedzaam voor het lichaam. De woorden van een ware profeet zijn zoals een “vrucht” die voedzaam is voor de geest. Aan de andere kant, zijn de “vrucht/woorden” van “valse profeten” zoals “doornen” en “distelen” voor de geest. Dit onkruid heeft het potentieel om “het Woord” van Elohim “te verstikken”:

Mattheüs 13:22 De in de dorens gezaaide is hij, die het woord hoort, en de zorg van de wereld en het bedrog van de rijkdom verstikt het woord en hij wordt onvruchtbaar.

De schrijver van **Hebreeën** verwijst ook naar “*doornen en distelen*” die leiden tot “*vloek*”:

Hebreeën 6:7 Want de grond, die de regen, welke er telkens op valt, indrinkt en gewas voortbrengt, geschikt voor hen, ter wille van wie hij ook bewerkt wordt, ontvangt zegen van Yah; ⁸ doch als hij doornen en distelen draagt, is hij ondeugdelijk en niet ver van de vervloeking, die uitloopt op verbranding.

We zullen **Rav Sha’ul** (Paulus) dit voor ons laten samenvatten wanneer hij verwijst naar de “*eerste Adam*” (natuurlijk) en de “*laatste Adam*” (gestelijk) en onze **identificatie met hen. Prijs de Almachtige voor Zijn wonderbaarlijk plan!** Wanneer we onszelf **identificeren met onze Messias** (geestelijke Mens), is de **zonde die de aardse mens (adam) vernietigt machteloos tegen de opgestane Verlosser en zij die deel worden van Zijn lichaam:**

1 Korintiërs 15:44 ... Is er een natuurlijk lichaam, dan bestaat er ook een geestelijk lichaam. ⁴⁵ Aldus staat er ook geschreven: de eerste mens, Adam, werd een levende ziel; de laatste Adam een levendmakende geest. ⁴⁶ Doch het geestelijke komt niet eerst, maar het natuurlijke, en daarna het geestelijke. ⁴⁷ De eerste mens (adam - ~d’ā) is uit de aarde (adamah - hmdā), stoffelijk, de tweede mens is de Adonai uit de hemel. ⁴⁸ Gelijk de stoffelijke is, zijn ook de stoffelijken, en zoals de hemelse Mens is, zijn ook de hemelsen. ⁴⁹ En gelijk wij het beeld van de stoffelijke mens gedragen hebben, zo zullen wij het beeld van de hemelse Mens dragen.

Samen met de “*laatste Adam*” komt de “*ultieme verblijfplaats.*” Deze keer zal de **Tuin de beruchte Boom van de Kennis van Goed en Kwaad niet bevatten**, maar slechts de “**Boom van Leven.**” De “*laatste Adam,*” volledig met **Zijn lichaam (bruid)**, zal naar de **Tuin terugkeren** waar hij zal “*regeren tot in alle eeuwigheden!*”

Openbaring 22:1 En hij toonde mij een rivier van water des levens, helder als kristal, ontspringende uit de troon van Yah en van het Lam. ² Midden op haar straat en aan weerszijden van de rivier staat het geboomte des levens, dat twaalfmaal vrucht draagt, iedere maand zijn vrucht gevende; en de bladeren van het geboomte zijn tot genezing der volkeren. ³ En niets vervloekts zal er meer zijn. En de troon van God en van het Lam zal daarin zijn en zijn dienstknechten zullen Hem vereren, ⁴ en zij zullen zijn aangezicht zien en zijn naam zal op hun voorhoofden zijn. ⁵ En er zal geen nacht meer zijn en zij hebben geen licht van een lamp of licht der zon van node, want Adonai Elohim zal hen verlichten en zij zullen als koningen heersen tot in alle eeuwigheden.

Baruch HaShem!

Shabbat Shalom!

Ardel le